

КНИГА ЗА НА ПУСТ ОСТРОВ

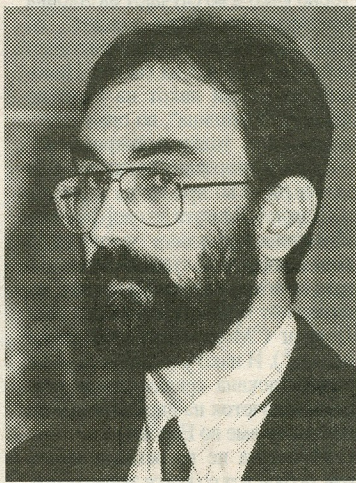
Кога би можеле да избирате книга што би ја однеле со себе на пуст остров, која ќе биде таа и зошто? „Утрински“ им го поставува ова прашање на нашите јавни личности, а во овој број одговара Емил Алексиев

Емил Алексиев:

Празни листови и пенкало

Кои книги би ги носел со себе на некој пуст остров? Она на што прво помислувам се книгите на Хорхе Луис Борхес, затоа што ги содржат во себе сите досега напишани книги! Веднаш потоа, помислувам на *Илјада и една нок*, книга којашто е бесконечна! На бројот илјада, којшто ја означува бесконечноста, секогаш можете да му додадете уште една нок!. Би било добро да се има ваква книга на некој пуст остров! Таа ме потсетува на нешто таинствено што го имав забравено: **confabulatores nocturni** - луѓе чија работа е ноќе да раскажуваат приказни. Потоа, сè уште гледајќи го пред себе лицето на слепиот библиотекар, ми паѓаат на ум Умберто Еко и неговите романи: *Имејо на розашиа*, *Фуковото кланшо* и онаа магична книга чиј наслов е *Осировото од ирешходниот ден*. Сосем случајно, книгите на Умберто Еко во мојата библиотека се наоѓаат до Џојсовиот *Улис*, уште една книга во која можете да се изгубите како во лавиринт. Веднаш до него е Марсел Пруст со својата *Пошрага по изгубеното време* (би сакал да го имам првото издание на *Задолжителство и деновиште*, кое во 1896 година го објави Калман Леви во Париз, со предговор на Анатоли Франс, илустрации на Мадлен Ламер и музички текстови на Рејналдо Хан, но тоа е книга која веројатно никогаш нема да ја држам во раце).

Мислам на книгите што ги имам и на оние што допрва ќе ги прочитам. Всушност, додека погледот ми скита по полиците со книги, веќе сум сигурен дека никогаш не ќе можам да се определам кој книги да ги земам со себе на тој имагинарен остров! Книгите во мојот дом одамна го освоиле целиот простор. Преоѓајќи од ѕидовите на мебелот и подот, тие создаваат еден нестварен предел со географски граници како островите, континентите и земјите! Замислете мапа на која би биле исцртани сите мориња и земји од книги, сите градови и населени места и сите луѓе кои што ги населуваат овие места со нивните одделни судбини! Им припаѓам на оние малкумина кои сè уште веруваат дека рајот е една огромна библиотека! Дру-

гите го замислуваат како остров со палми од плакатите на туристичките агенции. Денес неспособноста да се чита веќе не е само медицински феномен (дислексија; слабење на централниот, фовеален вид, во корист на периферниот; дисоцијација на видот). За сè поголем број луѓе, зборовите веќе не значат ништо. Конечно, зборовите престанаа да создаваат слики и ако беше неопходно сликите да ги заменат зборовите, сега тие веќе немаат што да заменат, така што аналифавитите и дислексичарите незапирливо се множат. Ако нашиот свет го претвориме во пуст остров, од каде ние треба да доловиме за да ги донесеме нашите книги? Во овој свет, каде што читањето е веќе забравена вештина, сепак сè уште, притаено опстојува еден древен народ, една сè помалубројна популација од седум илјади години стари *гноми* (брадести суштества кои знаат каде е скриеното богатство), зарозен вид, подложен на немилосрдно истребување, кој го чува загубеното знаење. Дури и кога сите книги би биле забранети и забравени, кога една варварска инвазија би ги разурнала сите библиотеки или кога една *ментална полиција*, одејќи по домовите би ги изгорела со огнофрлачи, дури и тогаш, мора да постои некој кој памети и кој е подготвен одново да ги напише. На пуст остров треба да се понесат празни листови хартија и пенкало! Можеби некогаш, од некаде, крај островот ќе се појават белите едра на некој кораб.